

1926 MATI IN GOSPODINJA Št. 20.

„Papežinja Favsta“.

Blejski ženski kongres, ki so se ga v obilnem številu udeležile tudi liberalne dame, bralke »Jutra«, je slovesno dvignil svoj glas proti npravi podivjanosti in propalosti, ki jo širi zlasti dnevno časopisje.

Isti dan pa je prineslo »Jutro« oglas, da začne v listku priobčevati roman: »Papežinja Favsta«, ki jo popisuje kot žensko »krvoločne okrutnosti«. S takimi vabami hoče »Jutro« dvigniti število svojih bralk in bralcev.

V Sloveniji smo v zadnjih letih doživeli že par takih romanov »krvoločne okrutnosti«, ki se cedijo kot gnojica iz svobodomiselnih liberalnih knjižnih zalog v mlade nepokvarjene duše. Liberalni brezverski in mnogokrat moralno propadli možje se ne menijo zato, če se iz branja teh pohotnih krvoločnih in okrutnih romanov, ki jih priobčuje svobodomiselni tisk, poraja zdaj študent Perko, ki je zastrupil svojega tovariša, zdaj drugošolec Metelko, ki je do nezačeti udaril blagajničarko, da bi izropal blagajno. Oba ta dva sta s slastjo prebirala krvoločno-okrutne romane, podobne kakor je »Papežinja Favsta«.

Pa kaj to! To sta samo dva slučaj! Koliko skritih grdobij in nenravnih divjaštev se zgodi med mladino in odraslimi, na račun teh krvoločno-okrutnih romanov iz svobodomiselnih magazinov. Koliko mladih nepokvarjenih deklet se vtopi v pohotnih zgodbah, ki jih razne nprave propalce izvajajo nad njimi po zgledu, ki jih boro in uganajo iz takih kužnih romanov, koliko zdravih in življenja polnih fantov vrže ob teh smrdljivih izlivih svobodomiselnega tiska svojo odpornost proti pohotnosti in spolni podivjanosti za plot ter se poda — seveda razmeram in prilikam primerno — na pot »krvoločno-okrutnih« vzorov v slovenskih šundromanih, ki jih s tako naslado in obenem peklensko zlobnostjo priobčuje liberalni tisk.

Ni čuda, da se je proti takemu čitvu, ki slovensko ljudstvo npravo ugonablja, soglasno dvignilo slovensko katoliško ženstvo ter poslalo v javnost protest proti poniževanju ženske časti v takih romanih, zlasti pa, da si upa Žerjavovo »Jutro« še prav posebno vabiti na naročbo ženske, katerih dostojanstvo se v teh podlih romanih najbolj ponižuje.

»S tem, (tako se glasi v protestu, ki so ga objavile Slov. orliška zveza, Vodstvo deklinskih zvez v Mariboru, Slov. krščanska ženska zveza v Ljubljani in v Mariboru, Poselska zveza, Krekova prosveta), da se drže ne ponujati slovenskemu ženstvu tako ogašno čtivo, sramoti čast in dostojanstvo žene sploh, ker ji podtika, da najde le v čitanju in doživljanju takih, neprimerne senzacije polnih romanov, ki jih nudi dnevno svobodomiselno časopisje, svojo naslado in uteho. Ponižuje jo na najnižjo stopnjo razumnosti, da, odreka ji uprav zmožnost lastnega presojanja ter jo postavlja nazaj v čase poganstva, ko je bila žena brezpravna

sužnja. Slovensko ženstvo tudi noče v moderno poganstvo, ki ga razširja umazana literatura. Kakor za svoje stanovsko delo ne potrebuje nikakega varuštva, ga naj-energičnejše odklanja tudi pri izbiri svoje duševne hrane.«

Zastopnice slovenskega katoliškega ženstva so rekle svojo odločno besedo. Vsaka katoliška žena sedaj natančno ve, kaj je njena dolžnost.

»Papežinja Favsta« pa ni samo ženska »krvoločne okrutnosti« in kot taka vzor navadne ženske vlačuge, temveč ima tudi ta namen, da sramoti vero, Cerkev in duhovništvo. Vedeti je namreč treba, da papežinja Favsta sploh ni bilo, da je zgodovina sploh ne pozna. Če prebrskaš celo ogromno »Zgodovino papežev«, ki jo je po najbolj zanesljivih in preiskanih virih spisal učenjak Pastor, ne najdeš nikjer tega imena. »Papežinja« je izmišljena samo zato, da se z njo sramoti in obrekuje Cerkev, da se meče blato na duhovščino, da se seje v srce vernikov sovraštvo do vere.

Žerjavovo »Jutro«, ki je priobčilo že toliko sramotenj katoliške vere, Cerkve in duhovščine, tudi dobro ve, zakaj objavlja to povest.

Katoliško ženstvo, ali boš to trpelo?

Družina.

V razmerah, o katerih smo zadnjič govorili, dorašča sin, dorašča hči. Če ju opazujemo, vidimo, da jima te razmere ne plemenitijo duše, ne pomnožujejo, niti ne krepe moralne moči. Mladenič prejšnjih časov je razmišljal o snubitvi in ženitvi šele tedaj, ko je bil že prav blizu svoje samostojnosti, t. j. onega časa, ko je mogel skrbeti za svojo bodočo družino. Današnji mladenič na to prav nič ne misli. Ker mu manjka resne priprave, notranje in vnanje, mu manjka skoroda popolnoma tudi čut odgovornosti, ki jo prevzame, če se bliža dekletu z namenom ženitve. O podležih namelih, upam, da med našimi fanti ne more biti govora. Mladenič prejšnjih časov je iskal v svoji izvoljenki družico dela in stanovske kulture. Vnanja telesna lepota pri tem ni toliko odločala, kolikor moralne (notranje) vrednote. Mladeniča od danes vodi pri izbiri življenjske družice mnogo bolj vnanji vtisi, vnanje vrednosti, ki so seveda za resnično lepo družinsko življenje le podrejenega pomena. V takih samo zunanjih nagibih se ustanovi nova družina, skrb za ureditev novega doma se odpravi v enem popoldnevu, morebiti preide oprava novega doma šele po odplačevanju mnogomesečnih obrokov v last nove družine itd. Življenje v taki družini se sicer prične iznova, toda, žal, da gre pot od roda do roda vedno bolj navzdol, namesto navzgor.

V današnjih časih je še tudi računati z drugim dejstvom. Nekdaj je bil dom ženin svet. Vsi dogodki vnanjega in javnega življenja so jo zanimali le v toliko, v ka-

likor so neposredno prišli v stik s člani njene družine, v kolikor so ji koristili ali škodovali. Seveda se je živela žena tudi v sosesčino in vaško skupnost, priznala je tudi dolžnosti do le-teh. Toda to je bil le ozek krog njenih dolžnosti, ki niso bile na kulturnem in političnem polju, nego izključno le karitativnem in verskem polju.

Kako drugače je v tem oziru danes! Razmere časa in kulturni razvoj so potegnili ženo tudi v svet socialnega in javnega kulturnega življenja. Pravice ima in zahteve ne samo do svojcev, nego tudi do političnega življenja v javnosti. Poklicno in stanovsko gibanje članov njene družine zanima tudi njo. Če je zaposlena izven doma, kar je glavni znak sedanje žene, ima pravico tudi do bolniške blagajne, stanovske zavarovalnice itd. Sama pride tudi pri poklicnih in stanovskih organizacijah v poštev. Kulturna vprašanja, prosvetno delo vsake vrste stopajo s svojimi zahtevami po njenem sodelovanju z vso resnobo vprav na njeno osebo. Radikalizem v smislu temeljitosti, a tudi v smislu brezobzirnosti se ji bliža bolj in bolj.

Ta trenotek stoji naša žena še nekako negotovo javnosti nasproti. Vidimo pa, da je zmožna delovati tudi v javnosti, kar je v zadnjih časih že večkrat lepo pokazala.

Otrokov govor.

Dokler otrok še ne zna govoriti, izraža svojo voljo z gibanjem in z znamenji. Za »da« prikima, za »ne« odkima, za »mahne z roko, obrne glavo v stran, kriči (vrešči) ali joka. Čisto polagoma pride šele do govora. Spočetka posnema materine glasove (a če poslušamo naše matere, opazimo, da le prerade posnemajo one otroke), meša vse skupaj, kakor se na kak glas ali besedo domisli, toda brez vse zveze, ker mu je glas samo zvok, a ne izraz misli. V tem času je za mater največje veselje, ko posluša ščebetanje svojega malčka. Prvi govorni poizkusi zahtevajo od matere največjo pažnjo, da se otrok iz vsega početka pravilno govoriti uči. Iz tega vzroka naj se mati kar največ mogoče vzdrži vsega igračkjanja z govorom; vse besede in besedice, ki jo sicer

DOBRO BLAGO! NIZKE CENE!

»OBLAČILNICA«

manufaktur, trgovina na debelo in drobno
Ljubljana, Miklošičeva cesta 7

ima najlepšo in največjo izbiro raznega sukna, hlačvine, volnenega blaga za ženske obleke, barhenta, flanele in drugega perilnega blaga

po izredno nizkih cenah.

Naročniki »Domoljuba«, kupujte manufakturno blago le pri »OBLAČILNICI«.

Kakor je delala že Vaša stara mati, bilo je pravilno.

Kuhala ie svojo kavo samo

Pravim Franckovim kavnim pridatkom.

Ta je danes še vedno tako fin kakor izvrsten pridatek
k zrnati in žitni kavi ter bo to tudi zmeraj ostal.

tako razveseljujejo iz malih ustec, bi bile iz njenih ust za otroka nevarnost, da se priuči takega govorjenja, ki se ga pozneje kaj težko odvadi in mu dela mnogo neprikl. Ker se otrok govora uči le s posnemanjem, naj bi bili vsi vzori za govor kolikor mogoče dovršeni, to se pravi, mati in vsa otrokova okolica naj bi se potrudila za pravičen govor in lepo izgovorjavo. Otroški izrazi izginejo že polagoma pozneje, ko otrok pride do razumevanja in če ima govor tudi lep zgled. Besede, ki jih otrok nepravilno izgovarja, naj mu mati skrbno in z ljubeznijo ter potrpežljivostjo toliko časa popravlja, da se jih pravilno navadi. To popravljanje pa bodi različno in pravilno. Nekateri otroci imajo navado, da si izmišljajo za razne stvari čisto posebna poimenovanja; to naj mati kolikor mogoče kmalu in temeljito prepreči. Prav tako naj ne dopušča drugih sicer malih nevljudnosti, ki jih je tako pogosto opaziti pri otrocih, s katerimi spremljajo svoje prve govorne poizkuse. Tu je n. pr. eden, ki nikdar ne pove dati to, kar zna, drugače kot za materinim predpasnikom; tam zopet eden, ki govori le, če si z rokami zakrije obraz. ltd. Otroci naj ljubeznivo pri govoru gleda v obraz onega, s komur govori; izgovarja naj lepo in glasno. Otroci se tem preje nauče govora, čim bolj se kdo ukvarja z njim in se ga nauče tem laže, čim bolj se gibljejo med sovrstniki in čeblija z njimi; saj je dokazano, da je otrok otroku v resnici učitelj in vzgojitelj. Otroci naj tudi govore glasno, a ne kričeče. Šepetanje in nerazložno izgovarjanje je spričevalo lenobe, ki jo je pa od otroka na vsak način odgnati. Samo ob sebi je umevno, da je treba otroke varovati grdega in nevljudnega govorjenja; za to pa je pred vsem drugim odgovorna otrokova okolica s svojim zgledom. — Ker je doba razvoja otrokovega govora najvažnejša pri vzgoji, se bomo pri njej pomudile tudi še pri našem prihodnjem razgovoru.

Skrb za primerno gorkoto v hiši.

Z jesenskimi hladom in zimskim mrazom se naseli v hišo nekaka puščoba in neprijetnost, ki pa se kmalu izpremenita v prijetno in ljubko domačnost, kakor hitro ju preženemo s toploto, ki jo izdihava dobro zakurjena peč.

Navadno zakurimo peč takoj zjutraj, ko prezračimo in pospravimo. Koliko časa je treba kuriti, je odvisno od zunanega mraza in od dela, ki ga opravljamo v sobi; pri mirnem sedenju, šivanju, pisanju, hi-

treje čutimo mraz, pri gibanju pa se ogrejemo sami od sebe. Prav tako zavisi tudi kurjenje od velikosti in lege sobe; za večjo sobo mora peč oddati pač več toplote in tudi za sobo, ki je stalno v senci, ki je vlažna ali bolj izpostavljena vnanjemu mrazu. Seveda narekuje primerno toploto tudi potreba toplote stanovalcev; bolniki potrebujejo več toplote kakor pa zdravi. Na vse te okolnosti mora misliti gospodinja, ko se z jesenjo prikrade tudi hlad v hišo in je treba pričeti kuriti.

Že to si je dobra gospodinja že v suhih poletnih mesecih preskrbela s kurivom. O, koliko pripravljanja je bilo treba, da so se možakarji odločili navoziti drv iz hoste, da so jih našagali in nacepili! A zdaj pa tako radi sede ob gorki peči. — Umevno, da za kurjavo dobimo kakega kuriva, ki je v posameznih krajih najlažje za dobiti in ki je najizdatnejše in zato najcenejše ter je za kurjavo stanovanja najprimernejše.

Zelo pripravna in tudi zdrava je kurjava z drvi, ki pri gorenju ne razširjajo smradu in nezdravih plinov ter tudi sicer sobe ne maže. Navadno uporabljamo trda drva (bukova, hrastova, gabraja) z kurjavo, ki so zelo izdatna, a tudi zelo draga. Mehka drva (smrekova, borova, jelova) so malo izdatna, a zelo rade gore. Rabimo jih kot trske posebno radi za podkuriti.

Da služijo drva res svojemu namenu, morajo biti suha, sicer se pri kurjavi kadi in se ne razvije mnogo toplote.

Zelo izdatna, a zelo umazano kurivo je premog; razvija mnogo in prav močno toploto, a rad razširja smrad, zelo zakadi pečine cevi in umaže sobo.

V naših krajih malo poraben je koks, ki pa razvija mnogo toplote. Rabijo ga posebno v obrtnih pogonih, a le malo za navadno kurjavo.

Šota, ki je le malo izdatna, a poceni kurivo, služi le v onih krajih, kjer se prideluje.

Kako kurimo in skrbimo za peči, pa se porazgovorimo prihodnjič.

Za dekleta.

Na razna vprašanja od strani žen in deklet, ki doslej še niso bile Vigrednice, pa bi rade postale, odgovarjamo na tem mestu vsem, ker posameznim ne moremo, tole:

»Vigred« je edini slovenski deklški list. Z novim letom prične svoje peto leto. Izhaja vsak mesec na 24 straneh. Prinaša vzgojne in poučne članke, pesmi, povesti in igre. Gospodinjam prinaša pouka in navodil. Orlicam poroča o delu v orliški

centrali in v krožkih. Na razna vprašanja odgovarja v posebnem kotičku. Ocenjuje in priporoča dobre knjige. Pomaga s prvim poukom in oceno pri pesniških proizvodih. Vsak mesec prinaša predloge za ročna dela (prihodnja številka n. pr. prav lepe vzorce za prtičke k jasicam). Ker ni določena samo za en stan, skuša nuditi dekletom sploh kolikor se največ da pristno deklškega čtiva. Naroča se pri upravi Vigredi, Ljubljana, Ljudski dom in stane za vse leto samo 25 Din.

Kuhinja.

Jabolčni olupki za čaj. Preden jabolko olupiš, ga umij in zbršiš, izreži pecelj in muhco ter ga olup prav tenko, če mogoče tako, da bo le en sam olup. Posuši olupke, spravi jih v vrečico na suh zračen prostor. Kadar se kdo tvoje družine prehladi, mu skuhaj jabolčni čaj, za eno skodelico čaja deni v zavrelo vodo približno toliko, kolikor zagradiš s tremi prsti, sladkorja prideni prav malo, in kuhaj ta čaj 10 minut.

Jabolčni olupki za okusen kis. Preden jabolka olupiš, jih operi in zbršiš, olupke deni v skledo in jih polij z zavrelo vodo in sicer toliko, da so olupki pokriti. Hladne pa stavi v velik kozarec, ga zaveži s papirjem in ga večkrat prebodi z iglo; kozarec postavi na gorko za par tednov n. pr. na vrh ognjišča. Nato tekočino precedi in shrani. Tako imaš izvrsten kis; ako se ti zdi premalo hud, pridaj kako žlico kiso-vega cveta (esenca).

Gobe v ječmeniku. Operi četrt litra debelega, okroglega in zbranega ješprenja, ga prevri in odcedi. Zalij ga nanovo s tremi litri gorke vode, ga osoli ter kuhaj počasi. Posebej duši 2—4 pesti na listike zrezanih, osnaženih gob (n. pr. jurčke, lisičke, parkeljee, mavrake, čebularce ali druge užitne gobe), ki jih duši v dveh žlicah masti ali masla, kateremu si pridejala drobno zrezanega zelenega peteršilja, čebule in strok česna. Ko si dušila gobe četrt ure, jih potresi s ščepom popra in z eno žlico moke; ko se moka prav malo zarumeni, prideni gobe ješprenju ter kuhaj vse še četrt ure.

Riž z gobami. Operi v pesti riža in kuhaj z dvema, na majhne kosce zrezanimi krompirjema v polovici litra osoljenega kropla in polagoma zalivaj z 1 litrom peteršiljeve. Posebej duši na masti (za eno žlico) 2 pesti svežih ali posušenih gob s čebulo, peteršiljem in za ščep popra; ko so gotove, jih prideni rižu. Prideni tudi še dve žlici rumenega prežganja in eno žlico vkuhanih paradižnikov. Ko vse še nekaj minut vre, postavi kot samostojno jed na mizo.

Hitro narejeno svinjsko meso. Četrť kg svežega svinjskega mesa zreži na listke. V ponev pa deni eno žlico masti in polovico drobne, na koleščke zrezane čebule. Ko je čebula rumena, pridaj zrezano meso, praži med vednim mešanjem kakih 5—10 minut, okoli, prideni ščep kumne, potresi z eno žlico moke, premešaj in prilij malo več ko četrť litra juhe ali gorko vode; kadar prevre, prideni, če hočeš zboljšati, še eno žlico kisle smetane. Postavi s krompirjevim pirejem, polento ali kar s kruhom na mizo.

V mleku pečeni krapci. Deni v lonček 1 dkg drožja, žličico sladkorja in dve žlici toplega mleka; zmešaj in postavi za nekaj minut v stran, da vzide. Zlij v skledo četrť litra toplega mleka, nekoliko soli, 3 dkg surovega masla, eno jajce, eno žlico sladkorja in pa vzli kvas in še tričetrť litra moke ter vse dobro s kuhalnico zmešaj in stepaj; nato postavi na gorko, da vzhaja. Potem namaži plitvo kozo ali model, ki ima ob kraju robove, dobro s surovim maslom, testo pa stresi na z moko potreseno desko in ga razvaljaj za prst na debelo. Testo razreži z majhnim obodcem za krape, kakor je velik en dinar. Ostanke testa skupaj zloži in zopet razvaljaj, krape pa pokladaj drug poleg drugega, pa ne pretesno, vsakega pa okrog in okrog pomazi s kurjim peresom, ki ga pomakaj v raztopljeno surovo maslo. Nato naliž čez krape četrť litra mlačnega mleka ter jih postavi na gorko, da vzidejo. Preden jih postaviš v pečico, jih še po vrhu namaži z raztopljenim surovim maslom. Peči jih v srednje vroči pečici piče pol ure. Pečene odtrgaj enega od drugega, jih pokladaj na krožnik tako, da je spodnja stran na vrhu, ter položi na vsakega nekoliko mezge in potresi z vaniljevim sladkorjem. M. R.

Prezimovanje cvetic lončnic.

Zima se približuje z naglimi koraki. Cvetlice lončnice, ki so bile postavljene po oknih, balkonih in verandah, bo treba spraviti na tak prostor, da ne pozebejo vsled mraza in da ne zdívajo vsled prevelike toplote. Vsled prevelike toplote cvetlice hitro rastejo. Njih izrastki so bleđi in slabotni. Tudi rastline zelo oslabe vsled prehitre rasti ali divjanja.

Po zimi ne smejo imeti rastline lončnice ne pretoplo, ne premrzlo. Oboje jim škoduje. Mnogo rastlin lončnic, kakor: fuksije, pelagonije, roženke, nagelji, ščitovke in indijske kresnice prezimijo lahko v kletih. Kleti ne smejo biti premokrotne in premrzle. V mokrotnih kletih cvetice segnijejo, v premrzlih pa zmrznejo. Tema in suša jih sicer oslaba, a uničita jih ne. Zelo priporočljive so za prezimovanje cvetic lončnic sobe, v katerih se ne kurí. V takšnih sobah lahko prezime vse rastline lončnice, ki jih imamo pri nas. V najhujši zimi je treba biti zelo previden glede temperature v sobi. Ob času nevarnosti spustimo nekoliko gorkote iz sosedne kurjene sobe, ali pa zakurimo toliko, da temperatura ne bo padla pod ničlo.

Je pa nekaj cvetic, ki ne prenesejo mraza. Te moramo prezimiti v zakurjenih

prostorih. Vsekako pa morajo stati te cvetlice daleč proč od peči, in sicer ob zunanji steni sobe. Na oknih bi cvetlice tudi pozeble. K občutljivim cveticam spadajo vseh vrst kaktusi, palme, vsch vrst begonke, indijska skalinka (azelea) in zvitarica ali ličnjak (škrnicelj). Vse te cvetlice so zelo občutljive proti mrazu. Najboljše je, da se izroče v jeseni, če je mogoče, vrtnarju, da jih spravi v rastlinjak.

Z zamakanjem po zimi treba biti zelo previden. Boljše je zaliti premalo kot preveč. Suša jim ne škoduje toliko kot mokrota. V mokroti segnijejo, a če so presuhe, se vseeno ohranijo, saj jih lahko spomladi dobro namočimo. Tako osušene cvetlice postavimo v škaf, nalijemo do podroba lonca prestane vode in pustimo toliko časa v vodi, da se dodobra namoči. Uši se tudi po zimi kaj rade zarede. To golazen je treba spróti uničevati. Vele liste treba odstranjevati in slabe izrastke porezati. Na podložke se polože tanka polenca, da lonci ne stojé v vodi, ampak se voda odteka v podložek. Vsekako pa treba ob ugodnem vremenu prostore, v katerih prezimujejo cvetlice lončnice, dobro prezračiti, da dobe iste svežega zraka. Na ta način si bomo ohranili veliko cvetic lončnic. A zima je zima in bo, kljub vsi strežbi marsikatero lepo cvetlico uničila.

Delo na vrtu v novembru.

Izpraznjene grede treba prelopatiti 30 do 35 cm globoko in jih pustiti čez zimo ležati v grudah. Te grude skozi in skozi premrznejo. Prst bo spomladi prhka kakor pepel. Pokrivati zemljo z gnojem ni priporočljivo, ker pod gnojem zemlja ne zmrzne. Če pa spravimo gnoj pod zemljo, ga spomladi dobimo, ko lopatimo, zopet na površje. Zato jesensko gnojenje ni na mestu. Občutljivi mladi grmiči se povijejo s slamo, smrečjem ali dračjem. Drugi grmiči se povežejo, da jim sneg ne polomi višjih vej. Cvetlice, ki potrebujejo odeje, se pokrijejo z listjem, slamo, smrečjem ali drugimi vrtnimi odpadki. Dokler ni občutnega mraza, ni treba debele odeje. Ko pa nastane hud mraz, treba debelejšo odeje. Vrtnice se polože v zemljo in se pokrijejo s smrečjem ali suho prstjo. Čez smrečje ali prst se položi gnoj, da je večja gorkota.

Enrilo
Splošno priljubljen
kavni nadomestek,
okusen i cenen.

Dobliva se v vseh
dobro asortiranih
kolonijalnih trgovinah.

Usoda vdov v Indiji.

Indija se lahko po pravici imenuje dežela vdov, kajti po ljudskem štetju iz leta 1921. jih živi tam nič manj kot 28 milijonov 420 tisoč. To je približno petina vsega ženskega sveta te velike dežele. Po starodavnem običaju je nečastno za družino, ako se deklica ne »poroči« že pred 12. letom. Če jo »priženijo« starejšemu možu, pa tudi drugače, je marsikatera prej vdova, kot se zave, da je dekle. Tako je n. pr. v Indiji od poročenih žensk 2 in pol milijona, ki so stare manj kot 10 let, 134 tisoč, ki imajo manj kot 5 let. Od 28 milijonov vdov pa 335 tisoč še ni doseglo 15 let, 112 tisoč še ni starih 10 let, 17 tisoč pa še ni dopolnilo 5. leta. — Verski zakoni Indijankam strogo prepovedujejo ponovno možitev. Pagani namreč mislijo, da je moževe smrti kriva žena in da mora za kazen do smrti ostati vdova. Mlada vdova je takorekoč sužnja pri hiši; ne sme se igrati z drugimi otroci, za vsako veselje je kaznovana. Prejénje čase so indijski pagani vdove in »vdovice« sežigali, dandanes so obsojene na počasno umiranje. — Kako veliko, versko in človekoljubno delo izvršujejo v Indiji — katoliški misijoni!

Framasoni in redovnice.

Liberalcem, ki mrze vse, kar je katoliškega, so seveda tudi razne redovnice na poti, pa če je njih delo še tako v korist človeški družbi. Na Francoskem v kraju Evaux-les-Bains so delovale z vso verno in požrtvovalnostjo v šoli in v bolnici nad 80 let. Za preganjanje katoliške Cerkve po brezverski francoski vladi leta 1905. so morale opustiti pouk mladine, leta 1914 pa so jih hoteli odstaviti tudi iz bolnišnic ter jim ugrabiti vsa samostanska poslopja. Vendar je svetovna vojna preprečila framazonske nakane. Med vojno so spremenile redovnice ves samostan v vojaško bolnico in stregle ranjencem s tako požrtvovalnostjo, da jih je opetovano javno pohvalila vojaška oblast. S posebno verno so zahajale med bolnike z nalezljivimi boleznimi, in vojaška oblast jih je odlikovala z velikim zaupanjem, da jim je uradno izročila tudi vodstvo vojaške bolnice za nalezljive bolezni v kraju Limoges. Vse je hvalilo neustrašene redovnice. — Kakor hitro pa se je končala vojna in strahopetni framazoni niso več potrebovali redovniške po-

moči, so hoteli sovražniki Cerkve redovnice nupet vroči na cesto. Toda ustrahili so se jasnega mnenja, ki je odločno zahtevalo, da se redovnice, ki so med vojno pokazale tako veliko domovinsko ljubezen, puste na miru.

Dijaki o modernih dekletih.

Na ameriških visokih šolah je navada, da študenti vsako leto enkrat glasujejo o neki važni zadevi. Zadnjič jim je bilo predloženo vprašanje, tikajoče se lastnosti njih bodočih — soproig. Z ogromno velino glasov so se izjavili, da ne bi hoteli poročiti deklet, ki lažejo, zahajajo, pijejo alkoholne pijače ali — kadeje. — Prihodnjim bodo gotovo glasovali o nedostojni obleki.

Iz otroških ust.

Prvi posk. V šoli se pogovarja prve dni učiteljica z novinci in pripoveduje, da so dečki učenci in deklice učenke. Pa se oglasi mati Stanko: »Jaz že nisem deček, pa tudi učenec ne bom. Jaz sem fant.

Mala mamica. Jelica opazuje, kako sosedja kopije svojega malega in vpraša: »Koliko časa pa že umivate punčko?« — »Sedem mesecev,« odgovori sosedja. — Jelica žalostno pogleda svojo odrgnjeno in razcefrano punčko in pravi: »O, kako lépo ste jo ohranili!«

Zvečer. Mama moli z Joškom večerno molitev: »Vsi angelčki naj me varujejo. Amen.« Joško takoj po besedi »vsi« prične Joško strašno jokati. Mati: »Zakaj pa jokaš zdaj?« — Joško: »Oh, saj me bo strah, ker jih bo toliko.«

V šoli so se učili, da je bilo »lani« eno leto, »letos« je pa drugo. Ko kmalu nato vpraša učiteljica Sedlarjevega Zvonka: »Koliko si star?«, ji ta modro odgovori: »Od lani sem v drugem letu.«

Pri računstvu Klančarjevemu Mihcu ni hotelo v glavo, koliko je 2×2 . Učitelj mu hoče pomagati: »Če greš dvakrat v shrambo, kjer imate jabolka in vsakič prineseš eno jabolko, koliko jih imaš potem?« — Mihec: »Dve.« — Učitelj: »Kako to? Kje pa drugi dve ostaneta?« — Mihec: »Tisti dve pa med potom anem.«

Nova trgovina manufakture,
ново blago in nove nizke cene
Josip Šlihar
Ljubljana, Stari trg 21 poleg Zalaznika

Dražba. Dne 14. novembra t. l. se bo vršila ob 10. uri dopoldne v župnišču Zaisp DRAŽBA sobne oprave, polj. vozov in pridelkov, nove sanke in drugih drobnarij. 7577
Zasip pri Bledu, 2. novembra 1926.

Hiša zidana, z opeko krita, z vrtom in lepim vinogradom, ob cesti, v večjem kraju, se proda. Cena za vse skupaj 34.000 Din. Proda se pa tudi samo hiša z vrtom brez vinograda. — Več se izve pri lastn. Ter. Drnovšek, Raka, Krško, 7

SAMO KRATEK ČAS

Potrebujete uporabljati za negovanje celoga telesa pravi Fellerjev blagotilec »Elsafinid« in vredeti boste, kaj je dovedel manjkalo v Vaši hiši. — Za glavo, za pleča, za roke, za noge, za oči, za zobe, za vrat, za mišice, za srce, za vse dele človeškega telesa se je izkazalo koristnim dnevno umivanje, drgnjenje, grgranje s pravim Fellerjevim Elsafinidom še od časa naših dedov in upravičuje njegov glas kot zasluživega ublažitelja bolečin in kosmetika. Za zunanjo in notranjo modnejši in izdatnejši kot francosko šaganje. —

Zahtevajte za poskus v lekarnah in odgovarjajočih prodajalnih izročih »Fellerjev« Elsafinid, v poskusnih steklenicah po 6 Din. v dvojnasteklenicah po 12 Din. Po posk. pride tem čemur? Nim več se naroli menarati; z zavojem in poskusno steklenico: 3 poskus. ali 6 dvoj. ali 12 poskusnih stekl. 41 — Din 57 — — 13 — — 4 — — 122 — — 54 — — 36 — — 12 — — 254 — —

Narodila naslovili različne tabele:
Eugen V. Feller, lekarna v Stobici Donji Esatrg 16
Hrvatika

Kdor hoče

biti postrežen z dobrim blagom
naj pride ali piše

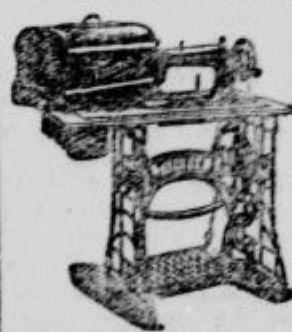
po sukno ali kamgarn za moške in ženske obleke, parhet, flanele, kambrik, rute, odeje itd. v znano in zanesljivo trgovino

R. Miklauc „Pri Škofu“

Ljubljana, Lingarjeva ulica

(v lastnih prostorih)

Obstoj trdke blizu 60 let

Najpopolnejši
STOEBER
šivalni stroji

za hiške, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Praden si nabavite stroj, ogledate si to izrednost pri trdki

L. Baraga,

Ljubljana

Selenburg, ul. 61.

Brezplačen posk. 15 letno jamstvo.

Spominjate se še,

kako ste se lansko leto pri
TEKSTILBAZARJU v Ljubljani
na Krekovem trgu št. 10

dobro in poceni oblekli? Letošnji jesen
prodajamo pa še ceneje! Pridite in
prepričajte se! — Pišite po novi cenik!

Ljudstvo dokazuje in prepričuje, da
BLAGO po najnižjih cenah edino le pri
J. MENART, trgovec, Domžale.

Velika zaloga zimskega blaga: priporočam moške in ženske stofe, double, blačevino, krasne volnene blagove za bluze, lepe flanele in parhonde, trikotno, rokavice, nogavice itd. — Krasna izbira v svilenih rutah. Velika zaloga prima dežnih plaščev po najnižji ceni. — Pridite in prepričajte se boste.

Predno kaj kupite, ogledajte si poprej
krasne **ANGLESKE STOFE** in **VELURJE** za plahte in kostume v novem lokalu trgovine **MARIJE ROGELJ** — Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 26.

Najuspešnejše sredstvo za rezo domače živice je brezdvomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno kladne živice. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zabvalna pisma! Cena: 5 škat 45 Din. 10 škat 80 Din. **LEKARNA TRNKOCZY** (zrav. ročevila). Ljubljana, Mestni trg 4

Kje se najbolje kupi, je brez dvoma znano!

„Pri Nizki ceni“ **Ign. Žargi**
Ljubljana, Sv. Petra cesta

Priporoča veliko izbiro potrebščin za krojače in šivilje. Velika zaloga raznih nogavic, modnih, volnenih, ter raznega moškega, damskega in otroškega perila ter volnenih jopic, čepic i. t. d. — Razna vezanina, svilene samovestnice i. t. d. Po priznanih znižanih cenah!

Prepričajte se sami,

da kupite najboljšo manufakturno blago po najnižjih cenah le v novo urejeni trgovini

Karol Skaia v Kamniku

V zalogi krasna izbira sukna za moške obleke, volneno blago za ženske obleke, double, flansi in pliš za plašče, flanela in barhentil, bela in pisana kotnina, naglavne rute, dežniki, dežni plašči, odeje, deke, rjuhe, garniture, volnene jopice in vestije, zimsko perilo itd. Galanterija in vse potrebšchine za šivilje in krojače.

Najboljše, zato najcenejše!

Zdravila za živino

lastne priznane specialitete dobite samo v lekarni na Vrhniki. Sadnikarjev protikravarilni prah za konje, zoper prehlajenje in kašelj pri konjih, 20 Din. Bosulin svabič, edino zdravilo zoper sravnitno vnetje ter jalovost krav in telic, to je onih krav, ki se pomisljajo, a ne obrežijo. 30 Din škatlji. Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev, zoper bolezen na prebavilih in zoper zaprtje, pravočasno uporabljen zabrani izbruh rdečice. Zavoj 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Vsa zdravila se razpošiljajo z natančnimi živinodravniškimi navodili! V zalogi vsa druga zdravila! Na vprašanje odgovorjam brezplačno! Razpošilja edino: **Lekarna Mr. Stanko Hočevar, Vrhnika, šte. 97.**

Voz z lojtercami, nov in lahek, se proda. Izvo se pri **F. Rozman, Snakovo, Križe, Gor.**

Deteljno seme kupujemo po najvišji cen. **SEVER & KOMP.**, Ljubljana, — Gosposvetska cesta šte. 5 (polog Figovca), ali pa Wolfova ulica šte. 12. 7625